

ARA!!

ORGAN CENTRAL DE LES J. E. R. E. C.

Joventut!! Endavant per Catalunya

Nacionalisme i obrerisme per als catalans, és una mateixa cosa; una mateixa inquietud

COMENTARI

La reorganització interna d'E. R. C.

Reorganització interna del nostre Partit. Heus ací el tema que ens suggereix el fet de veure com a futur immediat la celebració d'un dels plens d'Esquerra Republicana de Catalunya.

El tema s'ho val. Què volem més interessant que el fet d'estudiar a fons les necessitats que sent el nostre Partit en aquests moments? L'examinar conscientment els factors que juguen un paper important en aquesta reorganització? Els obstacles — per què no? — que poguessin venir a entorpir aquesta acció reconstructiva i depurativa a la vegada?

El nostre Partit compta amb un ideari de possibilitats enormes a través de la gran democràcia nacionalista d'esquerra de Catalunya i compta alhora, amb un passat prou prestigiós i de prou dignitat perquè en aquests moments prossegueixi el seu camí, per fer més efectiva, si cal, la tasca que amb tan greu responsabilitat l'Història li ha reservat davant dels destins del nostre poble.

El nostre Partit sempre ha tingut l'afany de servir Catalunya; és doncs, en aquests instants, que s'ha de sentir més fort i més capaç que mai per intervenir audaçment en la seva etapa reconstructiva. Millor dit: en té l'obligació i la responsabilitat i la política nacional catalana li ho reclama!

Les joventuts del partit — les J. E. R. E. C. — en aquest problema plantejat hi pren la paraula, i hi vol fer la seva aportació com a part integrant que és del mateix Partit.

I hi vol aportar el seu suport noblement; sense cap impetuositat exagerada. Vol explicar també, però, la seva opinió d'acord amb la realitat punyent i de conformitat amb les exigències de l'hora.

Semblava que d'un temps ençà, l'estat habitual de les nostres joventuts era el de romandre en repòs. Altres preocupacions, a voltes, els aïllava d'aquests afers. Aquí, però, volen recobrar la seva integritat en tots els aspectes i fer que la seva acció com element vital del partit, reflecteixi, amb tota la seva proporció i influència.

I en aquest cas, nosaltres ens preguntem: De quin manera hom pot endegar amb eficàcia allò que el nostre partit reclama?

Confessant en primer lloc, i amb tota lleialtat, tots els mals que patim i que per dissort estem subjectes impulsats moltes vegades per un cert anacronisme vicios, per tant totes les falles que hem tingut. Fixant-nos bé en els nostres fets passats i treuen les experiències alligadores.

L'interès suprem del nostre esperit conscient ha d'ésser en aquests moments d'un insaciablè ajany de superació.

L'interès de les joventuts i de tots els militants del Partit en general s'ha de concentrar en fer de E. R. C. l'instrument apte que necessita Catalunya i en aquest cas accelerar amb tota la intensitat possible la solució del programa de reorganització que les circumstàncies de l'hora present reclama.

Més concret: La nostra missió, interpretem, que és fer complir el comès del nostre partit amb tots els elements que per la seva viabilitat li és indispensable i que ha d'ésser alhora la base consubstancial per al fons de flexibilitat i adaptació que ha de caracteritzar l'actuació i l'equilibri polític de E. R. C. i especialment dels seus òrgans directius.

UNES AFIRMACIONS I UNA CONTESTA

per Vicenç Verni

Amb el natural estupor hem llegit a l'òrgan nocturn confederal un article que ens afecta directament a nosaltres. Més clar: que el seu contingut afecta de ple als postulats que condensen les aspiracions de les J. E. R. E. C. amb el sentit de Nacionalisme i Obrerisme.

En primer lloc hem de declarar per endavant que en alludir aquest article no tenim el propòsit de teoritzar a fons. Ens volem limitar tan sols en examinar uns fets, naturalment reveladors, per la causa nacionalista de Catalunya i fer així més ampla la comprensió dels qui s'entesten en dir que el catalisme ha estat sempre una cosa incolora, suspecta mes aviat de reaccionarisme i que en el problema nacionalista els treballadors catalans no el senten ni l'han sentit mai.

Com deixem dit, doncs, no volem anar a registrar tots ls esdeveniments històrics que en l'ordre nacionalista i obrerista, han vingut a defensar pràcticament la individualitat ètnica de la nostra terra. Per altrabanda — som sincers — tampoc pretenem monopolitzar a xi com així l'esperit català en matèria obrerista. Reconeixem i és cert, que el nostre poble ha sofert — per dissort — invasions que han volgut deformar el pensament autèntic dels obrers catalans en la seva noble dignitat racial.

Sense fer gaires esforços trobaríem molts definidors de la personalitat nacional de Catalunya que ens venen a recolzar automàticament la nostra posició en dir, que el nacionalisme català és un compost d'un viu contingut social, obrerista; que el problema de la llibertat col·lectiva va íntimament lligat al problema de la llibertat individual i que els dos conceptes recollint les fibres sensibles de la seva legitimitat, són inseparables doctrinalment i empíricament.

Considerem, que voler negar o empal·larjar totalment l'influència obrerista sobre el fet nacional de Catalunya, no té cap altra qualitat que denunciar el desesperat apassionament en que es mira el problema el nostre col·lega.

Es que la posició revolucionària de les masses nacionalistes de Catalunya no ha estat subratllada més d'una vegada? Es que hom no sap reaccionar davant d'uns fets com un 6 d'octubre, que representa la més forta i sòlida manifestació de l'esperit obrerista sobre el sentiment nacional de Catalunya?

Aquesta tendència desmembradora del nostre nacionalisme, afavorida hipotèti-

ticament pel fet d'haver actuat un « Emperador del Paral·lel » facturat expressament des de Madrid per tal de treballar únicament a sou del centralisme absorbent, del servilisme dinàstic espanyolista, no pot tenir cap virtut, davant dels fets que ens acusen l'existència del veritable ideal, on s'aixopluga el liberalisme i el nacionalisme com elements homogènics de la causa catalana.

No! El nostre sentiment nacional és quelcom més elevat — i massa nacional — per volguer-lo confondre en una especulació política, i la seva força que la inspira amb tots ls seus aspectes ideològic, social i polític, no es pot analitzar frejolament i com a matèria ductil. No! el nostre problema és més penetrant i té més cos i més sang...

Recordem que Almirall, en tractar sobre el fenomen del renaixement català, afirmava que aquest moviment era provocat per les influències de la França revolucionària i que el fet català per consegüent és fill legítim de les idees modernes.

També hom ha fet ressaltar alguna vegada que la Història del segle XIX espanyol, demostra que fa més de 130 anys que Catalunya — la Catalunya nacional

en esperit — havia influït i infiltrat a Espanya el sentiment polític de la llibertat i que el 14 d'abril de l'any 31, d'aquest segle transformador ha estat el triomf definitiu de l'esperit català i nacionalista, sobre l'esperit castellà i imperialista.

Entenem que el veritable moviment nacionalista de Catalunya, es xifra en una ambició i més amplia concepció político-social. Ara, no volguem tenir la dissort de caure en aquell confusionalisme, protegit sobre aquell « lliguisme » projectat exclusivament al servei d'unes necessitats particulars i egoistes i mai a un reflex nacional, que tal com va dir Alomar, « una causa nacional és una forma de romanticisme » essent per tant el nacionalisme català en aquest cas, més perceptible per a l'obrerisme que no per unes « quantes dotzenes de productors catalans tal com deixa escrit l'articulista que ens ocupa.

No! no hi pot haver-hi ningú — i menys que vulgui escriure en català — que s'esdevingui insensible davant del fet contundent i categòric del nacionalisme i obrerisme català.

Qüestions d'organització Això és fer tasca!!

per A. PARRAMON

El Pla d'Organització i Treball que ha suggerit i proposat la Federació de Barcelona-Ciutat ha d'ésser interinament l'inici d'aquella formidable tasca que està encomanada a les nostres Joventuts.

Es intel·ligent i suficientment laboriós perquè en un període breu en poguem recollir els fruits que ha d'atorgar-nos posar-lo en pràctica.

Per mitjà del nostre òrgan oficial jo faig amb aquestes simples ratlles, que voldria que fossin compreses en el seu més íntim sentit, i l'elogi que cal i que es mereix el Comitè Executiu per l'estudi i confecció del Pla.

La divisió en les diferents branques que juguen un paper importantíssim amb la tasca normal del nostre desenvolupament és encertada i dona a comprendre fàcilment que, amb voluntat i disposició de

treball, els seus resultats ens encoratjaran per a millorar si cal aquesta modalitat empresa i, davant la importància cabdal i el rendiment que li exigeixen les circumstàncies actuals, faran que el seu coneixement i ordenació siguin un prodigi clarivident de l'esdevenidor de les nostres Joventuts.

Hom creu positivament amb la bona acollida que li han fet en tots ls districtes i hem de remarcar, aprofitant l'oportunitat, que en el 5è. fou rebut amb el consabut entusiasme perquè feia temps que esperàvem alguna cosa que fes possible una major aportació d'activisme i una consagració millor a tot el que fa referència a la nostra organització.

Això és fer tasca. Així, seguint aquest camí que ara retrobem, es farà possible la plena vitalitat de les J. E. R. E. C.

Al front i a la reraguarda, la nostra joventut, representa la base més ferma de la Catalunya recobrada, socialment i nacionalment

Un crit d'alerta per a les Joventuts

Els nostres Reportatges

Depuració i Catalanització de l'Ajuntament de Malgrat

M'he trobat amb molts «embolics»... ens diu el Comissari Municipal

La data del 19 de juliol serà recordada sempre per la nostra generació com una fita que marca en la història de les viles i ciutats catalanes una època de tristos experiments per a la nostra pàtria.

Vencuda, apenes iniciada, la revolta feixista a Catalunya, hem vist com a remolc de la situació es creava un confusióisme que era aprofitat pels més audaços obrint-se pas a cops de pistola per arribar a la imposició d'unes normes estranyes a la nostra terra. Està en la memòria de tothom el sistema de «Comitès de Defensa» establert a Catalunya, utilitzant, quan era precis, els procediments de la violència per a imposar-los. I està, també, en la memòria de tothom, la tasca portada a terme per aquests famosos «Comitès» que operaven d'acord amb les lleis «sui generis» dictades per llur omnipotent voluntat.

A l'empar d'una revolució entesa a la seva especial manera, s'ha destruït l'economia assajant teories i cometent excessos que han vingut a perturbar la tradicional tranquil·litat de les poblacions catalanes. Totes les nostres comarques han conegut aquest estat de coses en més o menys intensitat, i en molts llocs, l'actuació de determinats elements, ha tingut en suspens el funcionament de la vida ciutadana durant un llarg període de temps, fins que les autoritats s'han decidit a intervenir de manera decisiva.

El Govern de la Generalitat, comprentent la impossibilitat de continuar els afers públics pel camí emprat, ha dictat les disposicions necessàries per tal d'endegar els assumptes alludits, normalitzant la vida dels pobles. Una de les mesures de major eficàcia, ha estat el nomenament de Comissaris Municipals en aquells Ajuntaments que ho ha fet precis llur situació anormal.

El primer nomenament de Comissari Municipal aparegut en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya el dia 28 d'octubre, ha estat fet a favor d'Antoni Serra i Arnau, jove actiu i intel·ligent funcionari del Departament de Governació, destinant-lo a Malgrat. En aquesta població — com en tantes altres — l'actuació d'uns quants «grimpadors» s'havia apoderat de l'Ajuntament i el desori i la immoralitat política presidien tots els actes del flamant Consell, que es feia obeir les seves ordres per procediments ex-

El company Serra Arnau, Comissari Municipal de Malgrat, despatxant amb els seus col·laboradors

peditsius. En aquestes circumstàncies va prendre possessió del seu càrrec Antoni Serra i Arnau.

Han passat prop de dos mesos, i en tant curt temps, la població de Malgrat ha fet un canvi complet, retornant a la seva vida normal sota l'autoritat justa i enèrgica del Comissari Municipal. Aquestes són les dades que ens han facilitat en la simpàtica vila costera els companys Simeon, jutge Municipal, Viadé, president del Sindicat de Productes Agrícoles, Nogués, president del Sindicat de Rabassaires i Buñol, president del Centre d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Després de les manifestacions dels companys esmentats, hem volgut interrogar al Comissari Municipal, Antoni Serra i Arnau, i l'hem visitat en el seu despatx de l'Alcaldia. Ens ha rebut molt amablement i en exposar-li el motiu de la nostra visita, ens ha manifestat la simpatia que li mereix l'organització de les J. E. R. E. C. i el nostre portavots ARA!!

Cedim la paraula al Comissari Municipal de Malgrat:

— Actualment, la població de Malgrat és d'uns 6,000 habitants.

— Abans del 19 de juliol, es pot dir que el 75 per cent de la població era d'Esquerra Republicana de Catalunya, i actualment, després dels desgraciats

esdeveniments soferts, la xifra ha estat augmentada.

— Aquí, el problema estava en la manca d'una autoritat que fes respectar les disposicions dictades per la Generalitat de Catalunya. La cosa no és nova. Uns «incontrolats» vinguts de fora, exercien, a la seva manera, les funcions rectoras del poble.

— Molt senzillament; fent sentir tot el pes de l'autoritat al que no respectava la llei.

— Sí; hi han hagut moments difícils, però s'han superat emprant l'energia que cal tenir quan es tracta de complir un deure.

— Ja ho poden suposar. M'he trobat amb molts «embolics». Aquí tinc una llibreta on el Conseller de Defensa hi té anotades les «aportacions voluntàries» que es veien obligats a fer alguns veïns. Hi ha qui va haver de pagar 25,000 pessetes. No es liquidava cap compte a ningú, i en canvi, no he trobat en caixa més que 1,800 pessetes.

— Evidentment, he trobat alguns «estraperlos» més, i un desfà.

— La meua tasca va començar reunint tot el poble en un local públic, on vereig explicar el meu comès a Malgrat,

exhortant a tothom en el compliment del seu deure.

— Jo estic diàriament 10 i 12 hores en el meu despatx de l'Alcaldia per a rebre al públic.

— Són moltes les denúncies que es reben i s'han de resoldre sobre la marxa. Sobretot, les collectivitzacions illegal fetes al camp per imposició, demanen solucions ràpides.

— Així mateix, m'he fet el propòsit de catalanitzar l'Ajuntament, començant per treure totes les fotografies de determinat personatge d'una organització sindical que emplenava les parets de les dependències, i en el seu lloc han estat col·locats els retrats de Francesc Macià, i Lluís Companys. Recentment ha estat llançada també una emissió de paper moneda — degudament garantida pel Banc Hispano Colonial — amb el mapa de Catalunya i la figura dels dos Presidents.

— Naturalment, tota la documentació és redacta en català.

— He trobat bons col·laboradors en el poble, amb l'ajut dels quals, he sanejat la hisenda municipal, fins a l'extrem que avui hi ha en caixa més de 60,000 pessetes. S'ha augmentat el salari als empleats en un 30 per cent i s'estan pagant les factures dels petits industrials que havia pendent.

— He atès de manera preferent la qüestió de Beneficència.

— Actualment, a Malgrat, hi ha 470 refugiats dels països envaïts pels feixistes, que mengen i s'allotgen en locals habilitats expressament.

Com a colofó, hem anat a parlar amb alguns d'aquests refugiats, i tots ells han expressat la seva satisfacció per les atencions que reben i el bon tracte de què són objecte. Ens han dit que fem constar el seu agruament a l'hospitalitat catalana, i de manera especial al poble de Malgrat i al seu Comissari Municipal.

Aquesta és l'obra patriòtica realitzada per Antoni Serra i Arnau, al que felicitem des d'aquí, tot i desitjant que li suttin imitadors en altres Ajuntaments. M.

1837-1937

El Centenari de la nostra Universitat

Per J. ARENY

Vivint un ambient de guerra, sotmesa amb tot l'entusiasme a les exigències d'aquesta guerra, Catalunya ha conmemorat íntimament el centenari de la restauració de la seva Universitat. Amb el seu pacifisme cent per cent, mentre els seus fills defensaven un règim de pau a les trixeres, el nostre poble ha senyolat amb un acte senzill, sense espectacularitats, la fi d'un període cultural que pràcticament acabava el 19 de juliol de l'any passat, i d'altra banda ha assenyalat també en aquesta festa de la nostra cultura les seves esperances en l'estabilització d'un règim de llibertat nacional i humana.

Aquests cent primers anys d'Universitat, la qual fou en un principi conseqüència de la pregonaa revolució intel·lectual de Catalunya i més tard col·laboradora i instrument d'aquesta revolució, segueixen paral·lelament la renaixença sentimental. Però, si en l'ordre poètic, en el seu fons les «trobades» d'Aribau han estat discutides i en general només acceptades d'una manera condicional per a fixar una data, en l'ordre cerebral la restauració l'any 1837 (quatre anys després de les «trobades» d'Aribau) de la Universitat de Barcelona té per sí sola la valor de la primera conquesta d'aquell desvetllament.

Avui, al cap de cent anys, el primer període ha quedat tancat. La revisió de valors a la biblioteca i a l'aire i a la vegada els corrents sentimentals del carer, van introduir a poc a poc a les parets mortes de la nova Universitat «provinciana» el Rítmic que animava vigorosament la Renaixença. El pas per la càtedra dels Rubió, Cortada, Coll i Velhí, Letamendi, Milà i Fontanals, i el pas per les aules d'unes generacions d'estudiants que primerament no duien més programa que fer gatzara i que més tard es disciplinaven a l'apostolat del Catalanisme (incipient encara com a força organitzada) portaren allí dins els aires de renovació. Fou recolzant el moviment intel·lectual iniciat de cara a Catalunya amb figures com Valentí Almirall i Prat de la Riba i que anys més tard dins de la Universitat, i com a branca del canvi polític general, es concretava (en la consciència i en les aspiracions de les joventuts universitàries com a solució encertadíssima, però no definitiva) en un règim de Patronat amb intervenció de l'Estat Central i de la Generalitat.

La fi de la primera etapa ha coincidit amb l'obertura d'un parèntesi de lluita per a defensar uns principis amenaçats des del juliol del 1936 (i d'una manera no declarada des de molt abans) per una reacció feudal en el fons i, per tant, bàrbara en els procediments.

***

Per a iniciar plenament la nova etapa la nostra Universitat espera els joves que al front defensaven la cultura contra els seus enemics de sempre. Quan tornin, vencedors, serà el moment de resoldre amb tota la seva extensió els (Continua a la pàg. 3)

sacrifici i ansteritat a la reraguarda. La joventut som la nova generació, els forjadors de la llibertat: Ai! si per culpa nostra, si per avantposar el nostre egoisme perdéssim, davant de tot el món que ens esguarda haguéssim d'abaixar la testa. No; hem de fer-nos dignes de la confiança que la joventut oprinida d'altres països tenen en nosaltres, i, com a catalans que sempre han completat amb llur deure, aquesta vegada també hem de complir amb el nostre deure, per una Catalunya lliure i per l'alliberació de tot el món. Les terres d'Aragó, de Castella i d'Andalusia estan xopes de la sang de milers de joves caiguts. Hem de venjar aquesta sang vessada, aixecant-nos dempeus tota la joventut amb un sol esforç, una sola voluntat, la de guanyar la guerra i aixafar el feixisme. Binacod, 9-XI-1937.

Noies catalanes a l'Aragó

- Qué feu per Barcelona?...
- Ja heu deixat de barallar-vos?...

Bandera barrada amb l'escut de Catalunya brodat en or, bandera flamejant, com onejaves orgullosa en ésser lliurada al Comandant de l'Estat Major davant dels 2,500 soldats que integren la 13 Brigada Internacional, que format amb baioneta rutilant et rendiren honors.

Ínutil descriure l'emoció intensíssima d'aquells moments — àdhuc per als no catalans, ja que hi havia algunes velletes aragoneses que ploraven — quan un soldat, genoll a terra et besava, jurant cobrir-te de glòria i defensarte ben alta.

Seguï després la desfílada en formació de combat davant la tribuna on en lloc d'honor havia estat col·locada la nostra senyera que les noies de Catalunya ofrenaven a la Brigada Internacional.

Mai com aleshores he sentit la satisfacció d'haver atat en terres aragoneses, aquella Santa Espina i aquells Segadors escoltats fervorosament pels catalans i portar la veu de Catalunya a

la gent del poble, la qual palesava prou bé el sentiment de germanor que els aragonesos sentien per nosaltres.

Vull també fer ressaltar un fet que dintre de les moltes anècdotes visudes els tres dies que vàrem romandre allí, n'és una de les que té més importància.

Un grup de xicots catalans antitanquistes que es trobaven a les avançades, en saber que havien arribat noies catalanes, varen venir afanyosos de poder conversar amb nosaltres uns moments. Era un seguit de preguntes: Què feu per Barcelona? Quina moral hi ha de guerra? Ja treballau força? Ja heu deixat de barallar-vos? I quina alegria en donar-los premsa catalana que ens havíem emportat i llibres catalans que també teníem. N'hi havien que volien abraçar-nos, i un d'ells, amb ven emocionada, va dir-me:

— Oh, noies de Catalunya, no podreu comprendre mai el que heu fet de venir ací; la vostra presència, les vostres paraules d'encoratjament, són per tots

nosaltres com un raig de sol que ha vingut a il·luminar les tenebres de la guerra.

No eren sols ells que varen dir-nos això; paraules semblants varen dir-nos en altres poblets on érem cridades en conèixer la nostra presència, i en un d'ells, que hi havia un contingent de combatents que marxaven a la línia de foc, ningú no podrà imaginar-se el que és tenir davant dels ulls un miler de soldats amb les motxilles a l'esquena i donant visques a Catalunya i a les noies catalanes.

Vull, també, transcriure unes paraules que va dir-me el Cap de l'Estat Major en acomiadar-nos d'ells per a retornar a Barcelona.

— Vosaltres, la joventut femenina, teniu una tasca molt gran a realitzar: el fer que la reraguarda sigui forta, disciplinada i unida, deixant de banda les divergències, les discussions i les petites diferències; heu d'unir-vos colze a colze. Sense això no és possible la victòria, puix que encara que nosaltres

lluitem al front de combat, no servirà per a res si vosaltres no ens ajudeu, i, si no ho feu, sereu els responsables de la sang vessada.

Vàreig prometre fer-ho i, a través d'aquestes ratlles faig una crida a totes vosaltres, noies catalanes, jo que he pogut constatar la germanor, la perfecta unitat de tots, castellans, catalans i internacionals, perquè preneu exemple d'ells i us uniu totes, no escatimeu esforços, ni hores treballant; feu com fan els nostres combatents. Tenim el deure sagrat i la immensa responsabilitat com a joves que som si estíem Catalunya i si volem per la nostra terra un demà lliure i el benestar per tots, de posar tota la nostra joventut al servei de la causa antifeixista, de guanyar la guerra, per la prompte victòria, tenint present que si no imposen el nostre sacrifici i una voluntat fèrria, no guanyarem.

Ells, els nostres combatents, ho esperen de nosaltres. Així varen dir-m'ho i jo, fent-me ressò del seu prec, us crido a totes, noies catalanes, perquè us adoneu de què la guerra és dura i llarga, i com a dones tenim una gran tasca a fer. No ho oblidem. En abraçar un combatent, vàreig dir-li:

— El Front de combat i la reraguarda, la joventut del front i la de la reraguarda unides, és a dir, compenetració absoluta, ajut al front, i disciplina,

Nacionalistes: Penseu en Catalunya

A propòsit de "Rei i Monjo" L'educació de l'idioma des de l'escenari

per J. MIRET

Haver escollit una obra de Guimerà per a la inauguració de la temporada oficial del nostre teatre, té un significat d'homenatge no tan sols a les valors que posseeix aquest patriu com a dramaturg i com a poeta, sinó també a la seva integritat ciutadana. El catalanisme ha presidit avui aquest acte igual com quan Frederic Soler incorporava activament el teatre als altres factors del procés ascendent que recobrava i valorava la nostra cultura.

La reposició de «Rei i Monjo» ha estat un èxit. Amb tot i presentar els inconvenients de les anomenades obres «històriques» ha servit de base a un veritable triomf artístic de la direcció, dels actors i dels escenògrafs. Però volem insistir (especialment perquè és una qüestió general que afecta altres obres) sobre la manera com parlen els personatges d'aquesta tragèdia.

Actualment, llevat d'una minoria pertorbadora integrada pels abúlics i pels analfabets que vegeten en totes les societats humanes, els catalans han comprès que ja que tenim una llengua la cosa més natural és emprar-la d'una manera correcta. Però ens queda tot un llast de

molt sovint resuscitant mots inútils, com ha passat amb el «quelcom» i el «mant», i el d'aquells altres que per creure el mateix consideren inútil preocupar-se de l'idioma; preocupació, segons alguns d'aquests, exclusiva dels intel·lectuals, i segons la majoria, dels «cecats» que «parlen el català de Pompeu Fabra». Cal afegir, de passada, que d'aquests darrers no n'hi ha cap que mai hagi sentit parlar Mestre Fabra.

Sense forçar ni afeixugar la parla popular hem de combatre les incorreccions gramaticals a l'escenari. Però tinguem molta cura a no donar un llenguatge desplaçat. Ni pel to, ni per l'època. Ni un llenguatge elevat o pedant, ni arcaic. Ens podria fer caure en aquells dos perills.

En la majoria dels casos la correcció és ben senzilla. Si treiem «mon» i pesem «el meu» la gent ni se'n adonarà. I no viciarem el públic ni el divorciarem de l'idioma.

Cal recordar, però, que ara tractàvem d'una obra en vers. Que una rigurositat gramatical no ens fes destruir aquest ritme cenyit que dona una nota de força a la tragèdia. Hauríem de deixar necessàriament algunes formes que, fins i tot, donaran un cert regust clàssic a l'obra. Com la hi donem, per exemple, la mateixa construcció del vers i algunes «r» finals mudes que es pronuncien per exigències d'aquell ritme. Es clar, que, de totes maneres, cal tenir present que el mitjà d'expressió dels personatges de Guimerà té molt poc a veure al de la cort de Ramir II, el Monjo.

Insuperable, artísticament, el treball de la Companyia del Teatre Català de la Comèdia. Però creiem, que avui seria encertadíssim i d'uns resultats altament beneficiosos pel poble la revisió gramatical solent de les obres que s'haguessin de representar. Sempre que es rebutges, també, qualsevol mot o expressió que no fos prou popular per a dur-lo a l'escena. Ajudar, almenys, a fixar correctament l'idioma. Heus aquí la labor de cultura vers la qual caldria orientar aquestes nobles activitats artístiques que la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona han posat sota el seu alt patrocini.

Angel Guimerà

gent educada oficialment de s'equena a Catalunya que tot i comprendre la necessitat de parlar bé — com a simple qüestió de cultura, no ja de patriotisme — per, un excés de mandra o de feina no han fullejat mai cap gramàtica. La veu del carrer, de la conferència, del diari i del teatre, són la seva única escola. Cal donar a cada cosa d'aquestes, fins allí on, es pugui, les màximes finalitats pedagògiques.

«Rei i Monjo» va ésser estrenada el 1890. El procés de fixació de la nostra llengua literària ha estat relativament cosa de pocs anys. Avui aquell mitjà d'expressió desfigurada i amorfe de les «gades» i «singlots poètics» s'ha estabilitzat damunt d'unes bases científiques popularitzades per l'ús. Pels anys que compta, «Rei i Monjo», podria ésser una obra gairebé bilingüe. No obstant, de llarg a llarg dels tres actes la correcció del lèxic s'altera ben poques vegades i encara amb barbarismes, fet i fet, ben inofensius al costat dels que estem acostumats a sofrir. Però hi ha un altre factor: el llenguatge resulta arcaic. És inútil, per exemple, que ens esforcem a arrearonar i a substituir els «lo» i «los» neutres, si el públic els sent no tan sols en aquests casos sinó en els de «lo» i «los» masculins, que ja han desaparegut de la nostra parla popular. Podem assenyalat també les formes verbals antigues i els possessius arcaics, i les formes pronominals plenes davant de verb.

Acostumar un públic que lingüísticament està en plena formació a escoltar mots o construccions arcaics té dos perills. El que la gent cregui que l'elegància en el llenguatge consisteix a usar paraules estranyes en comptes de fer ús de formes corrents, quan són correctes, i que acabin

LA VEU DEL FRONT

per Hu-mà

De totes les opinions, de totes les veus que arriben a nosaltres, la més important és la veu del Front. És allí, on hi tenim els nostres millors homes; és allí on lluny de la terra aimada és pot copsar la grandesa de la nostra Pàtria. I és per això que voldria que el portantveu de les joventuts nacionalistes fos el receptor dels seus afanys i dels seus anhels. És necessari per a nosaltres en tot moment escoltar aquesta veu i ens ho és grament a fi de poder-nos saturar d'aquest ambient sa i lleial que no està emmetzinat per la política de retraguada.

En aquestes pàgines acollirem tots aquells articles que els nostres germans ens enviïn, i així estremyerem els llacs i escurarem espiritualment els quilòmetres que ens separen. Volem que els soldats catalans ens parlin a nosaltres i nosaltres volem parlar amb ells. Volem amb la correspondència revifà la flama de la Llibertat del nostre Poble.

Davant nostre hi ha una lletra d'un combatent català, destinat a Múrcia. Diu així: «Entre ells n'hi ha que no havien sentit mai el catalanisme. Es tornen — com més passen els dies i coneixem aquest país — més admiradors; i sentim tots plegats més veneració per la nostra terra, pronunciant paraules alogioses a aquest bell país que es diu Catalunya. Quina diferència hi ha entre Catalunya i la resta d'Espanya! Son en tots els conceptes els capdavanters, els que més hem fet i fem per la guerra contra el feixisme que ja està a les acalbes. Però nosaltres que hem renunciat a tot i hem fet els sacrificis més grans, no podem de cap de les maneres renunciar a les llibertats de la nostra terra. Per això nosaltres sempre que podem aprofitar alguna oportunitat renunciem amb més intensitat que cap més lloc, aquí a Múrcia i majorment al quarter el nom de CATALUNYA.»

Fem bé de recordar la nostra terra; no l'oblidem mai. I a Múrcia, a Madrid, a Guadalajara, allà on hi hagi un català, que mostri que sabem

complir amb el nostre deure, i que defensant la independència d'Ibèria, defensem les Llibertats de Catalunya.

Una lletra retrasada

per M. Cases i Serra

Amics de l'ARA!!!

He rebut la vostra carta que anuncia la reaparició del setmanari de les Joventuts d'Esquerra Republicana Estat Català. És encoratjador, sobretot, pels que estem al front, veure que a la retraguada s'activa la publicació de periòdics nacionalistes. Aquí arriba poca premsa escrita en català, i trobem a faltar molt aquest lligam, el més fort que podria existir entre els lluitadors catalans i el nostre poble.

Em diu que us digui d'una manera breu la meua opinió, com a combatent, sobre Macià. Només us puc dir que al front hi ha moments que un es troba tan sol, fins i tot entremig dels altres companys, que arriba a sentir-se indiferent per a totes les coses. Si no arribéssim a reaccionar acabaríem ximplers. Però sempre els catalans tenim, a més del record de la família, la visió de Catalunya. D'aquesta Catalunya que Macià veia ben lliure. Per això avui els que estem al front ens sentim continuadors de la seva obra, com se'n van sentir els homes del 6 d'Octubre, amb la seva mateixa voluntat. L'«Avi» és l'evocació de la Pàtria i de la Llibertat. I a l'altra banda de la línia de foc el feixisme criminal és el nostre enemic, perquè també ho és d'aquella obra del Primer President de Catalunya.

Visca Catalunya Lliure!
Salut, companys.

Una protesta

Als companys catalans del portantveu de les J. E. R. E. C. Salut!
Un català totalment desconegut per vosaltres, i actualment servint en l'E-

xèrcit Popular, però que porta en les entranyes el record sagrat de Catalunya, us escriu aquestes ratlles per a comunicar-vos quelcom que és greu per a nosaltres.

Feria uns 15 dies que un company havia repartit entre els catalans una insígnia que porta per nom Catalunya, i també hi ha el nostre gloriós escut. Aviat els altres companys es procuraren tenir els esmentats recordatoris i en pocs dies tots nosaltres, fills de Catalunya, portàvem orgullosament junt amb la insígnia de transmissions, uns tros de Catalunya.

La finalitat només era per a conèixer-nos uns amb els altres, i també portar el nostre nom per les terres que tard o aviat hem d'anar a combatre el feixisme; però sense representar cap partit polític; almenys nosaltres ho teníem entès així.

Segui com sigui, o per enveja dels castellans, andalusos i d'altres companys forasters de Catalunya, que nosaltres amb tot entusiasme defensaríem sempre, el comissari ha manat que la placa ens l'havíem de treure i amb molt de dolor no hi ha hagut més remei que posar-la dintre, sense que es pugui veure de fora.

Jo, en representació d'uns quants patriotes, us escric aquesta carta protestant enèrgicament d'aquest fet i a veure si amb l'ajut del vostre portantveu tornem a portar a l'exterior el bell record de Catalunya.

Salut i Visca Catalunya Lliure! Visca l'Exèrcit Popular! Abaix el feix!

El Centenari de la nostra Universitat

(Ve de la pàg 2)

dos problemes capdals que avui hi ha plantejats a la Universitat (i en general a tot l'ensenyament a Catalunya): fer-la instrument de la nostra cultura i posar-la a l'abast dels obrers.

Lavors serà quan aquesta Universitat, al servei de la cultura catalana, (l'universalisme del nostre poble en serà la màxima garantia) quedarà veritablement oberta als vents de totes les altres cultures.

L'ECONOMIA DIRIGIDA

per J. SERRA GASULLA

Es evident que s'ha apoderat de l'esperit del poble la convicció de que els agrupaments industrials i la majoria de les collectivitzacions han esdevingut un fracàs.

Els agrupaments a base de petites indústries que ja es desenvolupaven enmig d'una vida precària i es sostenien gràcies a l'esforç individual, havien de fracassar necessàriament. Les grans indústries, sotmeses a l'egoisme dels arribistes que varen veure en elles una font per a les seves aptències dominades per una nova i grossa burocràcia i orientades, en la major part dels casos, per elements ideològicament avançats i culturalment endarrerits, n'havien de patir forçosament les conseqüències rebaixant el seu nivell mig de producció i, per conseqüència, el marge de benefici que aviat s'havia de transformar en pèrdues.

I, el més lamentable és que hi hagi qui, emportat pels seus punts de vista sectaris, pretengui revalorar a expenses del poble un sistema econòmic que ha caigut per si mateix, agavellant tota una sèrie de concepcions disparatades i posant-les sota l'empar dels organismes estatals catalans. És pretén, en fi, implantar un sistema d'economia dirigida.

L'economia dirigida no és una novetat, ni curta ni llarga. És el més vell que existeix pertocant a règim econòmic. Sense remuntar-nos molt ni parlar d'altres països, l'economia dirigida començà a Espanya amb els Reis Catòlics; es va anar accentuant en el

transcurs dels segles i va ésser la pedra de toc de la decadència espanyola; fins que, per últim, asfixià als pobles d'Ibèria. Dos segles, i mig d'economia dirigida consumiren la grandesa i el poder d'Espanya. Tota l'obra econòmica de Carles III consistí en la derogació de les mesures d'economia dirigida.

La reacció contra aquesta es produí a fins del segle XVIII i principis del de l'economia, o sigui la llibertat econòmica.

L'economia dirigida consisteix essencialment en no deixar els individus produir i comerciar segons creguin millor per a llurs interessos; i cal solament enunciar-lo per veure que oposa obstacles a la producció i al canvi de la riquesa, i, per tant, la disminueix i la fa més costosa. Quan l'economia dirigida arriba a la seva plenitud agraïta les forces productores del país i n'esdevé la ruïna i la fam. Tot això a través d'innombrables perturbacions en el comerç, en la producció relativa, en el sistema monetari, etc. Tan visible és això que solament deixen de veure-ho aquells als quals els convé ésser orbes o simular-ho.

L'única possible coordinació, no d'uns interessos, sinó de tots els interessos, és el manteniment de la justícia econòmica; però la justícia és el dret igual de tots els membres de la col·lectivitat en l'ordre econòmic, i el dret igual és la llibertat econòmica, el contrari de l'economia dirigida; per consegüent, salvaguardar alts interessos és comba-

tre l'economia dirigida, deixar de dirigir la funció econòmica de l'Estat.

I ara, una observació: si estem convençuts del fracàs de l'economia dirigida i de les seves imitacions, ¿per què seguim practicant-la? ¿Per què no donem testimoni de la nostra convicció rectificat tot els errors fins aquí comesos? ¿Per què no liquidem d'una vegada aquest conjunt d'incongruències que són els agrupaments de les petites indústries, amb la fórmula de les quals s'ha pretès dissimular una injustícia i legalitzar l'Ílegal?

Cal que actuem amb fets i no amb paraules si és que volem demostrar que anem orientats i que estem capacitats per a governar-nos. Hem dit repetides vegades que som demòcrates i liberals, per tal que les grans democràcies estrangeres ens miressin amb simpatia, sense pensar que aquelles nacions ens jutgen pels nostres actes i no pels verbalismes. Rectifiquem, doncs.

XIX, com a conseqüència de la formació de la ciència econòmica. Perquè l'Economia dirigida és una concepció petita de les gents ignorant d'Economia política, encara que amb audàcia per a parlar del que ignoren.

Més tard reneix l'economia dirigida incorporada als sistemes proteccionistes. I es va reforçant a mesura que es perd entre les multituds i entre els governants el coneixement dels principis fonamentals de la ciència econòmica, ignorància a favor de la qual maniobren els interessos en busca de privilegis —

no és altra cosa l'economia dirigida —, interessos servits per publicistes convenientment remunerats directament o indirecta.

L'economia dirigida no ha remeiat ni poc ni molt. No ha fet sinó empitjorar les coses. El país de menys economia dirigida — encara que no lliure completament d'ella — és Anglaterra: el que millor està. Els països de més economia dirigida són Alemanya i Itàlia; els que estan pitjor. Per a salvar la crisi instauraren els Estats Units una gran maquinària d'economia dirigida, i malgrat l'augment del seu deute públic, empitjoraren; els Estats Units han millorat a mesura que han anat renunciant a l'economia dirigida, que és l'actual política de Roosevelt. La màxima economia dirigida la constituí el règim soviètic de Rússia; i originà les famoses èpoques de fam; però la U. R. S. S. començà a millorar precisament quan s'inicià l'abandonament de l'economia dirigida; això és, a mesura que evolucionà cap a la iniciativa particular.

Els nostres amics comunistes oblidem que l'economia dirigida ha de produir inevitablement perturbacions i danys en la vitalitat econòmica del país. Després de la guerra 1914-18, l'economia dirigida ha imperat cada vegada amb més extensió; i en la mateixa mesura s'han anat estenent els danys. Per això el Món ha arribat a la caòtica situació actual, en la qual no hi podem caure nosaltres i, per contra, hem de propugnar el retorn a l'imperi

Aquest número ha passat per la censura

Els herois de les J. E. R. E. C.

En l'ofrena constant que de la seva vida fa la nostra joventut per una causa de Pàtria i de Llibertat, cada dia que passa la J. E. R. E. C. sent més feixuc el noble pes i més alt l'heroisme dels seus homes que cauen en la lluita contra l'opressió. No fa molt temps, eren Ramon Borràs, Pere Garcia i Garcia, Joan Navarro i Costabella, Emilí Mayoral i Pujol... i una llista llarguíssima de companys de tots els fronts. Avui, amb les darreres noves, ens arriba la de la mort de Joaquim Nadal i de Joan Tort. L'assoliment dels objectius de l'Exèrcit del Poble no permetrà que l'invasor trepitgi la terra on reposen en pau aquests lluitadors de Catalunya.

JOAQUIM NADAL BURES

Un altre company dels que ens deixen en sacrifici de la seva vida en aquesta lluita, a la qual ens llençaren els eterns enemics de la nostra terra.

Joaquim Nadal militava al Casal « La Llar » des de la seva fundació. El 6 d'octubre demostrà el seu tremp i les seves conviccions, i no era dels que hagués de desmentir els seus sentiments. Per Joa-

quim Nadal allò que comptava era l'acció posada al servei d'un ideal. I l'ideal que ell sentia era Catalunya.

Quan vingué el 19 de juliol, ell, que es trobava a Barcelona amb permís, no dubtà un instant. Sabia anticipadament quin era el seu deure, i sortí al carrer, al costat dels qui combatieren els militars que havien arribat a creure que podien convertir el nostre poble en una sucursal africana. Després, un cop dominada la rebel·lió a Catalunya, s'organitzaren les primeres columnes i en una d'elles marxà Joaquim Nadal.

Fou dels que també en els fronts de combat s'adonà que calia orientar la nostra actuació cap a organitzar un exèrcit i quan el Govern de la Generalitat creà l'Escola Popular de Guerra, ell va ésser dels que hi ingressaren. Sortí amb el grau d'alferes i al front ascendí primer a tinent i ara darrerament a capità.

Viu encara en nosaltres el record de les converses tingudes amb ell en el darrer viatge que féu a Barcelona. Parlàrem de les Joventuts, de llur orientació, dels neigs i anhels que dirigien la seva actuació i ell, que acabava d'arribar del front amb uns dies de permís, ens digué com li plavia de tornar-se'n a les trinxeres amb la satisfacció de poder explicar als companys tot el que nosaltres li dèiem. Dels seus llavis sortiren paraules d'encoratjament. I en despedir-nos amb aquell optimisme tant seu ens reiterà la seva fe en la victòria. No l'ha poguda veure. Joaquim Nadal ha mort lluitant contra els enemics de les nostres llibertats i les J. E. R. E. C., que senten tot el dolor per la pèrdua de l'amic, senten també tot l'orgull d'aquesta actuació noble i decidida posada al servei de Catalunya.

JOAN TORT I CASALINS

Farlete. En una de les poques cases respectades per la metralla feixista, uns quants homes cremen llurs retines amb els reflexes del paper mal il·luminat per una modesta llàntia d'oli. Un d'ells és l'incansable Comissari de Guerra, els altres els seus col·laboradors. Heus ací llur cambra de treball. Davant d'una taula on tot hi és ordenat amb una meticulositat característica, hi seu el seu Sergent Joan Tort i Casalins. Repassa la correspondència dels companys, silenciosament, discretament, com sols ell ho sap fer. Classifica les còpies; posa al corrent els arxius... Joan Tort era model·le en totes les seves accions.

No malmestia ni un sol instant de lleure. Donava goig de veure'l en aquests moments, en què fullejava sempre els millors

volums de la Biblioteca, avariacions en no malversar el temps.

Les seves màximes preocupacions: L'esdevenidor de Catalunya i el futur d'aquella llar que havia acabat de crear pocs dies abans de reincorporar-se al seu lloc.

Joan Tort, exemple de companyonia, caràcter afable per essència, no tenia adversaris ni en podia tenir. Solament se li veia ombrear la cara quan parlàvem dels botxins que han desfermat aquesta guerra.

Per a condemnar-los ho feia amb mots tallants, concisos, però nets de groixudeses. Fins i tot per l'enemic Joan Tort era correcte.

A les dotze d'un migdia d'hivern, l'aviació feixista, sobrevolà les runes d'aquest poble. Una vegada més el fatidic ronc dels Junkers, anunciava llurs criminals intencions. El temps era justíssim. Un minut, trenta, quinze, deu segons... « Ja els tenim al damunt! Llemcem-nos a terra! » — Foren els darrers mots de Joan Tort.

La mort no volgué ésser tan crudel amb ell com els seus assassins. Caigué talment colpit per un llamp. La metralla feixista no li pogué arrencar l'ensenyia de la Pàtria Catalana, que sempre portava damunt del seu cor. Xopa de sang serà per, nosaltres un símbol preuat.

En un recó del cementiri de Farlete, hi ha una tomba senzilla. Al seu damunt el nostre darrer homenatge; amb lletres gravades al foc hom pot llegir:

« Ací reposa en pau, el Sergent Joan Tort i Casalins ». El seu record viurà per sempre més amb aquells companys que compartiren les seves alegries i les seves sofrències, en aquests moments terribles del crim col·lectiu que és la guerra.

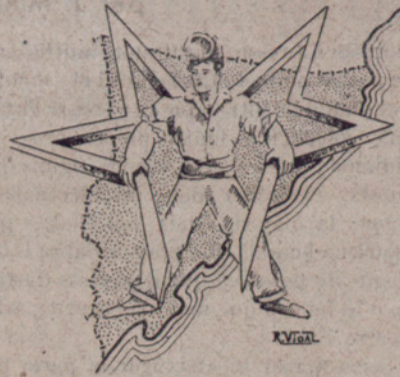
VÍLOSA

Farlete, 16 desembre del 1937.

ORIENTACIÓ NACIONAL

Carta oberta a N'Emili Perelló

Per Ernest Espelt.

(... però sempre amb els pensament a Catalunya, en aquesta Catalunya tan menyspreada per tots... però per tots tan desitjada...)

... Si, volgut germà, sempre amb el pensament fit en aquesta nostra Pàtria, que un sí dissortat ha fet, tant com menyspreada, desitjada, anhelada, cobejada...

Amb uns instints que no són d'amor, perquè no és l'amor qui els inspira, amb frició d'interès barroc perquè cap sentiment tendrirol els endolceix, perquè cap lligam moral els guia, perquè voluntàriament s'han immunitzat d'una imprescindible comprensió.

... Sempre amb el pensament en la Catalunya Eterna, superant les llunyanies que un deure t'ha imposat, esmortint les estridències que et volten materialment amb l'espiritualitat d'un record constant, incommovible, etern, com la mateixa teva Pàtria...

Perquè aquest record no deixa fins que la vida mateixa acaba, perquè és el company etern que quan més dura és la lluita, més enforteix l'alè que et fa fort i que t'aguanta...

Perquè et proporciona la forlitud en les hores de lluita dura, quan defalliria el cos cansat, sense el suport d'una ànima jove que pensa en la terra, Mare vella, que fita en un infinit on la teva mirada esguarda...

Perquè ella és el sagrari del teu cor de jove ardent, de tot el que en aquest món fa digna la teva existència, que enllaçada en ella et fa existir, que sense aquest llaç, no existeixes...

Que t'aculleix quah retornes, que exigeix el teu retorn, que diu al món que ets fill seu, que un fill no es pot perdre a cap mare, que ella t'ha parit a tu, que a ella sols pertanyes.

Pensament, romàn fit a Catalunya! Si un jorn de dolor tingui al deixar-te, Mare Pàtria, amb quin gaudi i quin goig no et retrobo, excelsa terra Catalana!

fraternació amb la població civil. Parla ren els soldats, els Comissaris, els Caps militars i les autoritats civils de tots els llogarrets i pobles de primeres i segones línies de combat.

I els catalans, enmig d'aquestes manifestacions d'entusiasme, ens sentíem encara molt més corpesos per l'empta inconfundible de sang catalana que ha-

via precipitat la caiguda de Terol.

Ara, Terol... demà, Ossa, Saragossa, Navarra... i el Nord. Nosaltres no volem córrer, però anem segurs vers el nostre únic objectiu: la reconquesta de tot el territori de l'Estat Espanyol i l'aixafament total del feixisme.

Terol al·liona, i palesa la nostra potencialitat militar.

Terol, realitat viva del nostre exèrcit

Terol ha caigut. Fa dies que aquesta ciutat s'ha incorporat a la República. I és precisament quan l'episodi ha esdevingut que nosaltres, deslligats de l'emoció natural dels primers moments, volem recordar fredament l'esclat d'entusiasme dels nostres combatents arreu dels fronts d'Aragó.

Poc després de rebre per ràdio la notícia oficial de la presa de Terol, visitàrem alguns parapets i avançadetes de la nostra Divisió. Arreu optimisme, visques, cançons populars i himnes volguts. Ni la neu ni el fred impossibilita franques i espontànies manifestacions. Abraçades, encaixades i pertot el mateix ambient. Els soldats de la nostra Divisió haguessin volgut començar immediatament l'atac per aquell sector. Soldats, oficials, classes, tropa i Comissaris. Tots aplegats sota la bandera de la victòria.

La presa de Terol venia a esmicolar tot un seguit de suposicions i falsatats que la facció s'havia encarregat d'escampar per l'estranger.

Terol volia dir moltes coses. Terol, significava l'existència positiva d'un exèrcit potent i disciplinat. Terol posava als ulls dels escèptics estrangers una tècnica militar completament espanyola.

I Terol, realitat viva del nostre exèrcit, era commemorat arreu dels nostres fronts com un escaló cabdal de la re-

conquesta del territori a mans dels traïdors i mercenaris estrangers.

Organitzàrem mifings i actes de con-

ARA!!

Any II 4.ª època N.º 13

Redacció i Administració:

Rambla de Catalunya, 24
Telèfon 22967

Barcelona, 6 de gener del 1938

Preu: 0'20 ptes.

Imp. Elzeviriana E. C. - Torres Amat, 9.

Les J. E. R. E. C. lluiten contra l'anti-Catalunya de l'altra banda de les trinxeres i la d'ací